

HEJ!

Vett och etikett från hästryggen är jätteviktigt. När du möter någon på en väg eller stig, sakta alltid av och låt personen passera. Tänk på att långt ifrån alla har samma kärleksfulla förhållande till hästar som du själv har, och vissa är till och med rädda för våra fyrbenta vänner.

Det är jätteviktigt att vi alla tillsammans hjälps åt att skapa en positiv atmosfär kring hästar och ridning i naturen. Det bästa är att alltid vara glad och trevlig mot de människor du möter på ridturen. Gör det till en vana att alltid säga hej, så får du garanterat ett trevligt hej tillbaka.

Vill du veta mer om hästar och allemansrätten?

Läs broschyren "Hästen och allemansrätten" på www.lrf.se

Tillsammans får vi landet att växa.

LANTBRUKARNAS RIKSFÖRBUND

105 33 STOCKHOLM, Telefon: 0771-573 573

Foldern medfinansieras av Jordbruksverkets satsning på Livskraftigt hästföretagande.

DU, HÅSTEN OCH ALLEMANSRÄTTEN

Tillsammans får vi landet att växa.

3

4-7

8-9

10-11

SVERIGE ÄR FANTASTISKT

VAD GÄLLER VAR?

PRATA HÄST MED BONDEN

MÅNGA HÄSTAR BLIR DET

Ridning och körning ingår i allemansrätten

SVERIGE ÄR FANTASTISKT!

Du har säkert hört det förr - Sverige är unikt. Att dra på sig stövlarna och promenera rakt ut i skogen är långt ifrån en självklarhet i övriga delar av världen. Här hemma tar vi ofta den friheten - allemansrätten - för given. Allemansrätten ger oss möjlighet att röra oss tämligen fritt i naturen, men med möjligheten följer också ett stort ansvar. Oavsett om du promenerar eller rider är det viktigt att du visar hänsyn - både till den som äger marken, naturen du vistas i och övriga människor som du delar den med.

Ridning och körning ingår i allemansrätten och för många av oss hästmänniskor tillhör stunderna i skogen höjdpunkterna i hästlivet. Men eftersom hästar lättare kan trampa sönder marken sträcker sig allemansrätten inte lika långt för oss hästburna som för den som tar sig fram till fots.

Om vi följer allemansrättens anvisningar och lägger till en dos sunt förnuft, ökar chansen att vi kan fortsätta rida och köra på andras marker även i framtiden.

Oavsett om risken för markskador finns eller inte är vissa platser aldrig tillåtna att rida på.

- Åkrar, vallar och annan odlad mark
- Tomter
- Parker, gräsmattor och planteringar
- Skogsplanteringar
- Trottoarer och cykelbanor
- Uppmärkta skidspår, motionsspår och vandringsleder

VAD GÄLLER VAR?

Det finns ingen lag som definierar vad allemansrätten innebär. Istället är det ett antal gamla sedvänjor som utgör grunden för vad som är rätt och fel när vi rör oss på annans mark.

Allemansrätten handlar mycket om att tänka efter före. Vilken skada gör det om jag rider här själv? Hur mycket större blir skadan om vi är fem ekipage som dundrar fram? Var brukar det lätt bli lerigt och kladdigt? Där det finns risk för markskada är det inte tillåtet att rida eller köra, så välj väg noga och undvik marker som är känsliga och lätt tar skada.

*Är du minst osäker
på en ridväg eller stig,
chansa aldrig utan
fråga först.*

I SKOGEN

När marken är blöt och känslig, vanligtvis under vår och höst, bör du i möjligaste mån undvika att rida på mjuka skogsstigar, ängar och i hagar. Samma sak gäller lav- och kärrmarker. När du rider på stigar med synliga trädrötter bör du alltid rida vida vägar kring träden. Det är väldigt lätt att hästens hovar trampar sönder rötterna och då kan det bli rotröta i trädet och virket förstörs.

I NATURRESERVAT

I nationalparker och naturreservat är naturen extra känslig och därför gäller inte allemansrätten på samma sätt som i övriga naturen. Du kan i allmänhet bara rida på särskilt markerade stigar eller leder och ibland kan det vara rid- eller körförbud inom hela området. Vad som gäller framgår av informationsfoldrar och av de anslagstavlor som finns uppsatta vid området. Är du osäker - ring kommunen eller länsstyrelsen.

*Fråga först och rid sen
är en bra regel.*

PÅ STUBBÅKRAR

Odlad mark tillhör de områden som du inte får rida på - och inom ramen för den kategorin hittar vi även stubbåkrar. Om du får rida på den guldgula stubben eller inte är med andra ord markägarens ensak att bestämma. Vissa stubbåkrar sås om till nästa år, andra plöjs upp. Hur lockande och oförargligt det än kan verka att galoppa över stubben; fråga först och rid sen är regeln som gäller.

PÅ STRANDEN

Många, men långt ifrån alla ryttare, har den fantastiska möjligheten att rida på stränder. Allemansrätten gäller, men det är upp till varje kommun att bestämma när det är tillåtet att rida och inte. De flesta stränder har hund- och ridförbud under badsäsongen som sträcker sig mellan maj och september. För att veta mer exakt vad som gäller, ring din kommun och fråga.

PÅ VÄG

Det finns många olika sorters vägar; allmänna, kommunala, statliga, enskilda vägar och skogsbilvägar - för att nämna några... På skogsbilvägar och andra enskilda grusvägar är det i allmänhet tillåtet att rida, förutsatt att vägen inte tar skada vill säga. Var försiktig med att rida för nära känslig dikeskanter och väggrenar

Om en markägare anser att ridning faktiskt orsakar stor skada på vägen, så kan han eller hon sätta upp en skylt som förbjuder ridning. En sådan skylt gäller bara om markägaren fått tillstånd av kommunen. Det bästa är om du och markägaren har så bra kontakt att en sådan skylt aldrig ens behöver komma upp.

När rider/kör jag själv på mark som omfattas av allemansrätten?
Finns det platser/vägar som jag bör undvika vissa perioder?
Vad gäller vid närmaste badstrand? När kan man vistas där till häst?

FYRA SKYLTAR ATT KÄNNA TILL

ANVISNINGSMÄRKE

betyder rekommenderad ridväg.

PÅBUDSMÄRKE

betyder att ridning är tillåten endast på den skyltade stigen eller vägen.

ANVISNINGSMÄRKE

med rött snedstreck betyder att ridning är olämplig.

FÖRBUDSMÄRKE

betyder att här är ridning förbjuden.

**BÄSTA TIPSET OM DU VILL
UNDVIKA KONFLIKTER ÄR
ATT ALLTID KONTAKTA
ÄGAREN TILL MARKEN DU
VILL RIDA ELLER KÖRA PÅ
INNAN DU GER DIG IVÄG.**

- Vet du vem som äger marken - ta reda på numret och ring. Eller ännu bättre, bjud in markägaren på en fikastund i stallet. Träffas ni så är det många gånger lättare att prata och få förståelse för varandras syn på saken.
- Vet du inte vem som äger marken? Ring din kommun och fråga efter någon som jobbar med markfrågor. De kan sannolikt hjälpa dig med både namn och adress till markägarna i ditt närområde.
- Se till att du tar första kontakten. Då inser markägaren att du bryr dig, är positiv, ansvarsfull och engagerad. Namn på markägare:
Telefonnummer:

Se till att du tar första kontakten. Då inser markägaren att du bryr dig, är positiv och engagerad!

PRATA HÄST MED BONDEN

Allemansrätten innebär att markägare måste ha tålamod. Man måste helt enkelt ha förståelse för att andra har fritt fram att vistas på ens mark - åtminstone så länge den inte tar skada.

Långt ifrån alla ryttare och kuskar vet vad som gäller, därför är det inte så konstigt att markägarnas tålamod ibland tryter. En förstörd sådd, vägar som måste repareras och virke som går åt skogen är exempel på problem som kan få snällaste markägare att tappa tålamodet. För dem handlar det i slutändan om kronor och ören ur egen ficka.

Om du tänker rida regelbundet i samma område, kan skaderisken vara så stor att du måste få markägarens tillåtelse för att fortsätta rida där. Om du ringer och frågar så får markägaren dessutom en chans att tipsa om bästa tänkbara väg. Har du en bra dialog med markägaren så brukar det sällan bli några problem.

MÅNGA HÄSTAR BLIR DET

Tiderna förändras. Idag finns närmare 300 000 hästar i Sverige och allt fler står uppstallade i närheten av våra tätorter.

Problemet med att avståndet mellan boende och hästar krymper är att det finns många olika intressen som kan hamna i konflikt. Det positiva är att det även planeras för hästar runt om i vårt land, vilket gör att det många gånger finns väl preparerade vägar i de områden där det finns mycket hästar.

Hör er kommun till de mindre hästvänliga? Ett tips kan vara att ni går samman i stallet eller föreningen och kontaktar kommunen för att starta en dialog om bättre ridvägar. Det tjänar alla på i längden.

VISSTE DU ATT

På 80-talet bara fanns det några få företag som arrangerade turridning - idag är antalet långt över hundra. Företag, myndigheter och ideella organisationer omfattas inte av allemansrätten. Så fort man är fler och självklart när det handlar om organiserad ridning och körning, måste man alltid fråga markägaren om lov och gärna skriva avtal. Markägaren har dessutom rätt att säga nej.

ANVÄND NATUREN

Ridbana i all ära, men tänk på att markarbete går alldeles utmärkt att träna både på vägen och i skogen. Att vara ute i naturen gör gott i själen för både ryttare och häst. Om du på ett varierat och lekfullt sätt tränar utomhus får du både en glad och vältränad häst. Passa på att verkligen använda naturen och de möjligheter som den faktiskt bjuder på. Intervallträning, tempoväxlingar och klättring ger en bra träningsdos för musklerna.

Rid ute så mycket du kan - det mår både du och hästen bra av!

ENKLA TRIVSELREGLER

- Plocka upp om din häst bajsar längs vägen
- Stäng bommar och grindar efter dig
- Undvik att rida för nära bostadshus - en tumregel kan vara att i möjligaste mån passera huset utom hör- och synhåll
- Bryt alltid av och hälsa på de du möter
- Har du fler trivseltips?